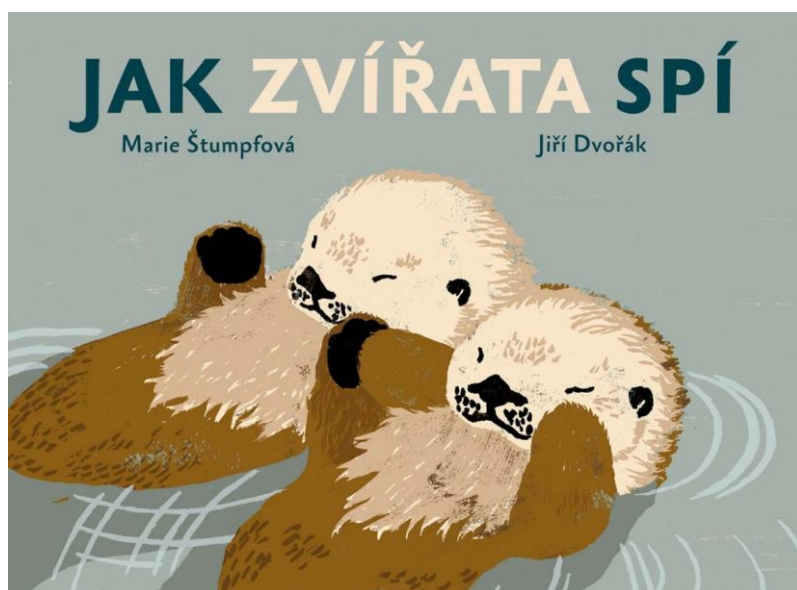

Čtenářská lekce: Jak zvířata spí

Marie Štumpfová, Jiří Dvořák

Kniha stručnou a zábavnou formou seznamuje děti s tím, kde a jak mohou některá zvířata spát. Některá zvířata spí nejraději sama, jiná ve skupině. Tuleň spí „na půl mozku“ cca 15 až 30 minut, kočka prospí i 16 hodin. Plameňák spí na jedné noze, velbloud vkleče. Kdo to je ploskozubec nebo plšík? Text je krátký, čtivý, doplněný velkou a poutavou ilustrací.

Popis lekce

Cíl čtenářské lekce

Děti najdou v textu informace o spánku zvířat. Zjištěné informace reprodukují různými způsoby ostatním, připraví si výrazové čtení pro ostatní. Tj. nejprve samy porozumí textu, snaží se nalézt postupy, které jim pomáhají, když textu nerozumějí.

Pomůcky

Kniha *Jak zvířata spí*, hrací kostka, prázdné papíry nebo flipchart, pracovní listy.

Aktivita před četbou

Lekci můžeme zahájit tím, že si s dětmi povídáme, jak dlouho a jakým způsobem spí: kdy chodí spát, zda je rozdíl mezi pracovním týdnem a víkendem, zda spí na boku, na zádech, břiše (můžou i předvést).

Ukážeme dětem knihu, zatím ale neprozrazujeme, jak kniha vypadá uvnitř. Rozdáme dětem zadání, podle něž budou plnit zadání.

Na lístečcích máme napsané kapitoly (zvířata), které chceme s dětmi číst. Jedno z dětí losuje a následně hledá text a čte. S každým textem souvisí nějaký úkol.

Čtenář čte bez názvu zvířete a děti hádají, o které zvíře se jedná. Po přečtení se mohou doptávat, čtenář odpovídá pouze ANO/NE.

Aktivity při četbě

Nejprve čtou děti potichu, snaží se porozumět textu a připravit si čtení pro ostatní, které se snaží připravit tak, aby četly s výrazem a ostatní jim porozuměly. Připravují se, aby následně četly pomalu a zřetelně, což předpokládá, že textu nejprve porozumí samy.

Ptáme se jich, abychom si ověřili, že všemu rozumějí např. tím, že si představí (vizualizují) o čem čtou, shrnou si text apod.

Následně žáci jeden po druhém čtou, případně jinak plní svůj vylosovaný úkol.

1. Čtenář předčítá, ostatní kreslí, jak zvíře spí.
2. Čtenář čte a ostatní pantomimicky předvádějí, jak zvíře spí.
3. Všichni vymýšlejí, co se může zvířeti zdát.
4. Posluchači hádají, o jakém zvířeti bude čtenář číst. Čtenář si může vybrat, jakou činností bude zvíře ostatním popisovat (ve stylu hry *Aktivity*: pantomima, kresba, slovní popis).
5. Čtenář si vybírá jednu z výše zmíněných činností.

Aktivita po četbě

Každé dítě zmíní zvíře, které ho nejvíce zaujalo. Případně může i jeho spací chování předvést. Na závěr hovoříme i o tom, co žákům dělalo potíže a jak postupovali, když chtěli textu rozumět tak, aby ho pak byli schopní přečíst ostatním. Vycházíme z toho, že při hlasitém čtení je třeba prokázat porozumění. Hovorem o tom, co dětem pomáhalo pro hlasité čtení, si postupně můžeme připravovat prostor pro výuku čtenářských strategií.

Pracovní list: Jak zvířata spí (Marie Štumpfová, Jiří Dvořák)

1. Co je ploskozubec?
2. Mám pro někoho krkolomné jméno a spím jen na půl mozku. Dovedeš napsat/říct mé jméno?
3. Kterému zvířeti sebere chlad všechnu sílu?
4. Který savec vydrží spát pod vodou 15 až 30 minut?

5. Které zvíře je schopné si ustlat i na kře?
6. Čí rezavý kožíšek spí přes den a probouzí se, když jdeme spát?
7. Kdo spí vkleče? Proč?
8. Který pták žije pohromadě se svými druhy, a když ostatní spí, jeden vždy hlídá?
9. Jaký ze savců spí nejdéle? A kolik hodin?
10. Jedno ze zvířat v knížce spí stočené tak, že má hlavu uloženou uprostřed. Které?
11. Čí mlád'ata spí ve vodě na bříše maminky?
12. Jak spí žirafa?
13. Spím hodně, vyskytuji se u nás ve velkém množství, ale nejspíš mě nevidíte. Kdo jsem?
14. Který pták spí na jedné noze a nechává se kolíbat větrem?
15. Spí páv na zemi?
16. I ve spánku chytám vůně, větrím, co se kde šustne. Kdo jsem?

Autorka lekce: Veronika Machurková (učitelka I. stupně Školy Integrál, speciální pedagožka) manažerka školního čtenářského klubu ZŠ O. Chlupa na Praze 13